

Uitspraak commissie Samenwerking met de fossiele industrie inzake HyFINE

10 februari 2026

De faculteit der Wiskunde en Natuurwetenschappen legt een gehonoreerde subsidieaanvraag voor toetsing aan de commissie voor. Het gaat om het HyFINE-project met [REDACTED] en [REDACTED] (Leids Instituut voor Chemie) als aanvragers.

1 Projectomschrijving (doelen, duur, budget, rol Leiden)

2 Partners uit de fossiele industrie

Shell (Shell Global Solutions International B.V.). Dit is een geïntegreerd energiebedrijf met activiteiten in exploratie, winning, productie en raffinage van olie en aardgas, evenals LNG en petrochemie. De deelname van Shell aan HyFINE richt zich op verduurzaming (o.a. lignine-valorisatie en inzet van groene waterstof en elektronen), maar de kernactiviteiten van het bedrijf als zodanig zijn fossiele olie- en gaswinning.

3 Toetsing aan criteria

3.1 Partner Paris-aligned?

Nee, Shell is niet Paris-aligned. Het bedrijf heeft geen toezegging gedaan om te stoppen met nieuwe exploratie en boringen naar olie- en gasvelden en voldoet daarmee niet aan alle criteria die voortvloeien uit het Klimaatakkoord van Parijs. Tegelijkertijd heeft Shell wel doelstellingen geformuleerd voor het terugdringen van methaanemissies richting 2030 en beschikt het over een Energy Transition Strategy en CTAP-achtige elementen, maar deze zijn onvoldoende om Shell als volledig Paris-aligned aan te merken.

3.2 Bijdrage project aan energietransitie?

Het onderzoeksvoorstel 'HyFINE' is werkpakket 6 van GroenvermogenNL, een Nationaal Groeifonds project dat in 2021 is gestart, en waaraan de Universiteit Leiden destijds haar samenwerking heeft toegezegd (en waar sommige onderzoekers van de Universiteit Leiden aan hebben meegeschreven). GroenvermogenNL beoogt het grootschalig gebruik van groene waterstof in Nederland te ondersteunen en versnellen door een uitgebreide samenwerking tussen kennisinstellingen, bedrijven en overheid (zie <https://groenvermogen.nl.org/> voor een uitgebreide beschrijving). Het is het grootste Nederlandse project op het gebied van groene waterstof ooit.

Het Groenvermogen WP6 project (HyFINE) heeft als doel innovatieve en schaalbare processen te ontwikkelen om hoogwaardige chemicaliën te produceren vanuit biomassa, afvalstromen, en CO₂, als alternatief voor het gebruik van fossiele middelen, waaruit momenteel de meeste chemicaliën geproduceerd worden. HyFINE bestaat uit twee taken (tasks). Taak A is value-chain driven en heeft als doel om fijnchemicaliën te produceren vanuit biomassa en afvalstromen door gebruik te maken van 'groene waterstof' (waterstof verkregen door elektrolyse van water) of 'groene stroom' (elektriciteit verkregen door middel van bijvoorbeeld zonnepanelen of windturbines). Taak B heeft als doel om nieuwe methodologieën te ontwikkelen om de energietransitie op dit vlak te versnellen.

Leiden draagt alleen bij aan taak B, terwijl Shell alleen betrokken is bij taak A1. De Leidse activiteiten zijn als volgt:

De Leidse bijdrage is volledig fundamenteel en methodologisch en richt zich niet op fossiele toepassingen.

3.3 Risico op greenwashing?

Er is een risico op greenwashing door Shell maar dit wordt om de volgende redenen ingeschat als beperkt. De Universiteit Leiden neemt deel in een andere taak (B), zonder inhoudelijke overlap met Shell. Hierdoor kan Shell het Leidse onderzoek niet direct claimen als onderdeel van haar eigen strategie. Bovendien lijkt het waarschijnlijk dat de beperkte financiële bijdrage van Shell (circa 0,3% van het totale projectbudget) de mogelijkheid om het project neer te zetten als een door Shell gedreven duurzaamheidsinitiatief verkleint. De onderzoeksoutput bestaat uit wetenschappelijke publicaties en patenten die onder verantwoordelijkheid van de betrokken kennisinstellingen tot stand komen. Het consortium agreement (DESCA-model) waarborgt dat resultaten niet exclusief door Shell kunnen worden geclaimd.

3.4 Noodzaak en rol Shell in het project

De betrokkenheid van Shell is relevant vanwege de capaciteit van dit bedrijf om lignine-conversie op industriële schaal te brengen, hetgeen essentieel is om de duurzame processen na het project daadwerkelijk te kunnen implementeren als dat in een later stadium mogelijk en wenselijk zal blijken.

4 Besluit van de commissie samenwerking met de fossiele industrie

Op basis van bovenstaande punten besluit de Commissie Samenwerking met de fossiele industrie om de samenwerking positief te beoordelen, onder erkenning van de niet-Paris-alignment van Shell en met aandacht voor zorgvuldige communicatie om reputatierisico's te beperken.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

K Art. 5.1 lid 2 sub f

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de bescherming van andere dan in art. 5.1 lid 1 sub c genoemde concurrentiegevoelige bedrijfs- en fabricagegegevens